

43. møde.

Tirsdag den 29. april kl. 10.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Fra medlemmer af folketinget *Arnfast* og *Eva Rothenborg*, der har haft orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 29. april atter kan give møde i tinget. Stedfortrædernes, *Tønnesens* og *Jørgen Moes*, hverv som midlertidige medlemmer af folketinget er herefter ophørt fra dags dato at regne.

Fra medlem af folketinget *Ømann*, der har haft orlov på grund af sygdom, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 29. april atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Eva Uhrskovs*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra dags dato at regne.

I skrivelse af 24. april meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Ændringer vedrørende førtidig folkepension, rådighedsbeløbet, refusion m.v.),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension. (Decentralisering m.v.) og

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m.fl. (Ændringer vedrørende dispensationsenkkepension, ophævelse af bestemmelserne om hjælp til enker m.v.).

Medlemmer af folketinget *Glistrup*, *Bay*, *Glensgård* og *Ove Jensen* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om beskatning af agio.

Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over forslag til lov om ophævelse af lov om nedsættelse af en trafikkommission. Eksemplarer er omdelt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet tilrådsbetænkning over forslag til lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Socialministeren (Eva Gredal):

Herved tillader jeg mig for folketinget at fremsætte

forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Ændringer vedrørende førtidig folkepension, rådighedsbeløbet, refusion m.v.),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension. (Decentralisering m.v.) og

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m.fl. (Ændringer vedrørende dispensationsenkkepension, ophævelse af bestemmelserne om hjælp til enker m.v.).

Lovforslagene er et led i de igangværende reformer på det sociale område, hvorefter en række sociale opgaver decentraliseres og de centrale myndigheder omstruktureres. Forslagenes hovedelement er udlægningen af invalideforsikringsrettens og førtidspensionsudvalgets afgørelser til de for hver amtskommune og Københavns og Frederiksberg kommuner oprettede revaliderings- og pensionsnævn samt overførelsen af vægten i sagsforberedelsen til primærkommunernes sociale udvalg.

Forslaget har baggrund i socialreformkommissionens betænkninger, og er i alt væsentligt i overensstemmelse med indstillingen fra en arbejdsgruppe, der blev nedsat af socialministeriet i 1972 med den opgave at undersøge mulighederne for en decentralisering af invalideforsikringsrettens og førtidspensionsudvalgets afgørelser. Om de i arbejdsgruppen foretagne overvejelser kan jeg i øvrigt henvise til de to af gruppen afgivne betænkninger af henholdsvis januar 1973 og januar 1975, der er omdelt i tinget.

Som det i øvrigt fremgår af disse betænkninger, har invalideforsikringsretten i de sidste år iværksat forsøgsordninger i en række kommuner. De erfaringer, der herunder er indhentet, danner grundlag for arbejdsgruppens forslag og dermed for lovforslaget.

Gennem forslaget vil der på længere sigt kunne opnås betydelige rationaliseringsfordele, idet der såvel i de amtskommunale socialcentre — der skal være sekretariater for revaliderings- og pensionsnævnene — som i de primærkommunale socialforvaltninger samles en række beslægtede sagsområder. Sagsbehandlingen vil herved i højere grad kunne koordineres, og der kan tages stilling til alternative løsninger for den

[Socialministeren.]

enkelte ansøger på det tidligst mulige tidspunkt.

Det må samtidig understreges som en meget vigtig bestanddel i forslaget, at decentraliseringen af afgørelserne gør det muligt og naturligt at inddrage ansøgeren selv, hans læge, opholdskommunen m. fl. i sagens forberedelse og behandling i langt højere grad, end det hidtil har været tilfældet.

Det bemærkes, at der ikke ved lovforslaget er tilsigtet nogen ændring af den praksis for tildeling af invalidepension, som invalideforsikringsretten følger. Det er således også forudsat, at invalideforsikringsretten i en overgangsperiode vejleder om denne praksis, bl. a. gennem konsulentvirksomhed og gennem udarbejdelse af cirkulærer.

Ved forslaget skabes der lovhjemmel for genoptagelse af sager om pension. Dette er en lovfæstelse af invalideforsikringsrettens mangeårige praksis, idet retten i et betydeligt antal sager i forbindelse med pensions-tilkendelsen har fastsat en dato for sagens genoptagelse til kontrol.

Det har været overvejet at gennemføre en regel, hvorefter alle invalidepensionstilkendelser skulle optages til kontrol, f. eks. efter 5 års forløb. En sådan ordning vil imidlertid stille så betydelige krav til administrationen, at det må foretrækkes at videreføre den hidtidige genoptagelsespraksis. Hvis yderligere kontrol findes påkrævet, vil det herefter kunne ske gennem administrativt fastsatte retningslinier.

Efter forslaget afvikles invalideforsikringsretten og førtidspensionsudvalget efter en overgangsperiode, og de til disse institutioner knyttede stillinger kan nedlægges, ligesom driftsudgifterne bortfalder. På kortere sigt må kommunernes personalebehov antages at øges tilsvarende, og mindredrifterne for staten må skønnes modsvaret af merudgifter af omtrent tilsvarende størrelse for kommunerne. På længere sigt må disse merudgifter efterhånden som decentraliseringen fordele slår igennem, forventes at kunne reduceres noget.

Endvidere foreslås invalideforsikringsfonden ophævet. Dette forslag har baggrund i bistandslovens gennemførelse, idet den hjælp — bortset fra invalidepensionen — der i dag finansieres af fondens midler, fra 1. april 1976 kan ydes efter bistandsloven og finan-

sieres efter dennes regler. Fondens opgaver i forbindelse med invalidepension foreslås overført til sikringsstyrelsen.

Fondens ophævelse vil betyde, at et antal stillinger under socialstyrelsen kan nedlægges, men der må forventes et tilsvarende øget personalebehov for kommunerne.

Det bemærkes, at den centrale administration vedrørende invalidepension herefter er samlet i sikringsstyrelsen, der skal varetage opgaver af statistisk, budgetmæssig, planlægningsmæssig og vejledende karakter.

Herudover foreslås en række andre ændringer i konsekvens af bistandslovens vedtagelse, hvoraf jeg skal nævne, at bestemmelserne i enkepensionslovens kapitel II om hjælp til enker i særlige tilfælde ophæves som overflødige, idet også enker vil blive omfattet af bistandslovens regler om hjælp.

Endelig foreslås — delvis i konsekvens af bistandsloven — ændringer i bestemmelserne om det rådighedsbeløb, hvoraf kommunerne kan yde personlige tillæg, samt foranstaltninger efter omsorgsloven.

Udgifterne til omsorgsforanstaltninger skal fra 1. april 1976 afholdes efter bistandsloven, og rådighedsbeløbet skal derfor deles. Samtidig foreslås det imidlertid, at den nuværende sammenkædning med grundbeløbet ophæves, således at der for fremtiden skal anvendes et pristalsreguleret basisbeløb pr. pensionist i kommunen.

Jeg skal i denne forbindelse tilføje, at regeringen har til hensigt at foreslå rådighedsbeløbet forhøjet, såfremt det forslag, der for tiden behandles i folketinget om ændring i sygesikringsloven vedrørende ophævelse af tilskud til briller, vedtages, idet der herved påføres kommunerne yderligere udgifter til personlige tillæg til briller til pensionister. Regeringen vil ligeledes overveje, hvorvidt det af regeringen bebudede forslag om pensionernes fritagelse for beskatning bør få konsekvenser for rådighedsbeløbets størrelse.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til bemærkningerne til de tre lovforslag, skal jeg anbefale forslagene til folketingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Glistrup)
(FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til lov om beskatning af agio, idet jeg